

Ozjasz Thon patronem skweru na Kazimierzu

2021-09-23

Ozjasz Thon - wybitny polski rabin, kaznodzieja, publicysta, działacz oświatowy i polityczny został patronem skweru w Krakowie. W czwartek, 23 września, odbyła się uroczystość nadania jego imienia skwerowi przy ul. Miodowej, naprzeciwko synagogi Tempel.

W wydarzeniu wzięli udział: prezydent Krakowa Jacek Majchrowski, zastępca prezydenta Krakowa Bogusław Kośmider, przewodniczący Zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie Tadeusz Jakubowicz i wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa Sławomir Pietrzyk.

- Ozjasz Thon był uosobieniem postawy, którą dziś nazwalibyśmy „aktywista społeczny”. Zaangażowany, postępowy, w pełni oddany sprawie. Pomimo światowego wykształcenia wybrał właśnie Kraków i Galicję na miejsce swojego życia i pracy. To tutaj działał i zmieniał na lepsze warunki życia żydowskiej wspólnoty - powiedział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Podkreślił, że w osobie Thona - pośła na Sejm RP - społeczność żydowska znalazła wytrwałego obrońcę swoich praw i interesów. To jemu zawdzięczamy rozwój ruchu syjonistycznego w Galicji, rozwój żydowskiej prasy, żydowską bibliotekę „Ezra”, narodziny Żydowskiej Rady Narodowej, wreszcie - dalszy rozwój synagogi Tempel. W Krakowie, w którym pielęgnowanie dziedzictwa społeczności żydowskiej jest istotą zachowania jego kulturowej tożsamości - tego miejskiego *genius loci* - zasługi Ozjasza Thona są nie do przecenienia.

- Cieszę się, że dzisiaj wspólnie możemy uczestniczyć w uroczystości, która jednym przypomni, a dla innych będzie okazją do poznania spuścizny Ozjasza Thona. Nazywając jego imieniem ten niewielki skwer naprzeciwko synagogi, w której głosił on swoje kazania, chcemy trwale wpisać osobę Thona w pejzaż Kazimierza, w żywą tkankę Krakowa - dodał Jacek Majchrowski i podziękował w osobie przewodniczącego Jakubowicza inicjatorom tego przedsięwzięcia - Gminie Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie. Za to, że tak umiejętnie łączą wczoraj i dziś. Kraków historyczny i ten współczesny.

Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie wystąpiła z wnioskiem o nazwanie skweru przed wejściem do synagogi Tempel imieniem Ozjasza Thona. Rada Miasta Krakowa 7 lipca br. podjęła uchwałę w tej sprawie.

Ozjasz Abraham Thon urodził się 13 lutego 1870 r. we Lwowie. Pochodził z biednej ortodoksyjnej rodziny. Od najmłodszych lat wyróżniał się inteligencją i pracowitością. Był uczniem znanego talmudysty Uriego Wolfa Salata, od którego w wieku 17 lat otrzymał nieoficjalny tytuł rabina. W latach 1888-1891 uczęszczał do II Gimnazjum Państwowego we Lwowie. Następnie podjął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma w Berlinie, gdzie w 1895 r. uzyskał stopień doktora filozofii. Równocześnie studiował na *Hochschule für die Wissenschaft des Judentums*.

Był uczestnikiem przygotowań do I Światowego Kongresu Syjonistycznego (1897) i kaznodzieją

**Magiczny
Kraków**

krakowskiej synagogi postępowej Tempel (1897-1936), współzałożycielem „Nowego Dziennika” (1918-1936) oraz Instytutu Nauk Judaistycznych w Warszawie (1928), współtwórcą i prezesem organizacji oświatowej „Tarbut” oraz założycielem krakowskiej biblioteki Ezra i loży *B' nai B'rith*.

Posel na Sejm RP w latach 1919-1935, długoletni Przewodniczący Koła Żydowskiego w Sejmie. Przewodniczący Organizacji Syjonistycznej Małopolski Zachodniej i Śląska oraz Żydowskiej Rady Narodowej w Krakowie (1919). Członek Delegacji Żydowskiej na Konferencję w Wersalu w 1919 r. Współautor tekstu Ugody Polsko-Żydowskiej 1925 r.

Ozjasz Thon zmarł 11 listopada 1936 r. w Krakowie. Jest pochowany na cmentarzu żydowskim przy ulicy Miodowej w Krakowie. Na ścianie domu przy ulicy Wojciecha Bogusławskiego 5, w którym mieszkał Thon znajduje się tablica pamiątkowa poświęcona jego osobie.